

# CÔNG NGHIỆP HÓA NÔNG NGHIỆP THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

CN VÕ THỊ THU HIỀN

Học viện Chính trị khu vực II

## 1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về công nghiệp hóa nông nghiệp

*Thứ nhất, Hồ Chí Minh khẳng định vai trò quan trọng của nông nghiệp đối với sự phát triển kinh tế của đất nước*

Hồ Chí Minh coi phát triển nông nghiệp là nhân tố đầu tiên, tiên quyết giải quyết mọi vấn đề xã hội. Nông nghiệp giải quyết nhu cầu quan trọng nhất, cơ bản nhất của con người là nhu cầu ăn, mặc, ở. Nông nghiệp đóng vai trò to lớn trong đấu tranh giải phóng đất nước, khôi phục nền kinh tế, ổn định và phát triển đời sống của Nhân dân. Nông nghiệp phải là gốc của nền kinh tế, là cơ sở cho các ngành kinh tế khác phát triển. Do đó, Người yêu cầu chúng ta phải ưu tiên phát triển nông nghiệp.

Đó là vì “dân vĩ thực vi thiên”, tức là cái ăn rất quan trọng, “dân lấy cái ăn làm trời”, mà nông nghiệp chính là ngành đảm bảo lương thực, thực phẩm trong nhân dân. Vì vậy, phải phát triển nông nghiệp làm cho nhân dân ta ngày càng thêm no ấm.

Đó là vì nước ta là một nước nông nghiệp, phần lớn dân ta là nông dân, Trong *Thư gửi diền chủ nông gia Việt Nam 11-4-1946*, Hồ Chí Minh viết: “Việt Nam là một nước sống về nông nghiệp. Nền kinh tế của ta lấy canh nông làm gốc... Nông dân ta giàu thì nước ta giàu, nông nghiệp ta thịnh thì nước ta thịnh”<sup>1</sup>. Vì vậy, phải ưu tiên phát triển nông nghiệp, ra sức phát triển nông nghiệp thịnh vượng.

Vì nông nghiệp là một trong hai chân của nền kinh tế, phải phát triển đồng thời thì kinh tế mới phát triển được. Hồ Chí Minh cho rằng muốn tiến lên chủ

nghĩa xã hội phải phát triển công nghiệp nhưng đồng thời cũng phát triển nông nghiệp: “nếu ngành công nghiệp phát triển mà nông nghiệp không phát triển thì khập khểnh như người đi một chân”<sup>2</sup>. Người dùng từ “què”, “khập khểnh” để phê phán sự phát triển không đồng bộ giữa công nghiệp và nông nghiệp.

Phát triển nông nghiệp là cơ sở, điều kiện để phát triển công nghiệp và các ngành kinh tế quốc dân khác. Với vai trò nền tảng của nông nghiệp trong quá trình công nghiệp hóa đất nước, do đó muốn phát triển công nghiệp, phát triển kinh tế nói chung phải lấy việc phát triển nông nghiệp làm gốc, làm chính. Vì nông nghiệp cung cấp nguyên liệu, lương thực cho công nghiệp, đồng thời là thị trường tiêu thụ rộng lớn hàng hóa do công nghiệp làm ra. Công nghiệp phải phát triển mạnh để cung cấp máy móc cho sản xuất nông nghiệp. Vì vậy, công nghiệp và nông nghiệp phải giúp đỡ lẫn nhau và cùng nhau phát triển, như hai chân đi khỏe và đi đều thì sẽ tiến bước nhanh và nhanh chóng đi đến mục đích.

Hồ Chí Minh chỉ ra nhiệm vụ chính: “là phải xây dựng nền tảng vật chất và kỹ thuật của chủ nghĩa xã hội, đưa miền Bắc tiến dần lên chủ nghĩa xã hội, có công nông nghiệp hiện đại, có văn hóa và khoa học tiên tiến”<sup>3</sup>. Muốn có chủ nghĩa xã hội phải có cả công nghiệp và nông nghiệp hiện đại. Tư tưởng kinh tế của Người là tập trung phát triển nông nghiệp trong mối quan hệ biện chứng với phát triển công nghiệp, phát triển công nghiệp trước hết cũng để phục vụ nông nghiệp. Công nghiệp và nông nghiệp vừa là mục tiêu, vừa là động lực trong quá trình

công nghiệp hóa ở nước ta. Phát triển công nghiệp và giải quyết lương thực đủ tiêu dùng, cả hai việc đó vừa là bức thiết, vừa là khách quan không những đối với đời sống của nhân dân mà còn đối với sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội. Trong đó, nông nghiệp là cơ sở phát triển của công nghiệp hay nói cách khác, nông nghiệp là nền tảng của công nghiệp hóa.

Phát triển nông nghiệp còn góp phần đắc lực vào xây dựng và phát triển nông thôn mới, nâng cao đời sống vật chất - tinh thần cho nhân dân, nâng cao vị thế chính trị của nông dân. Bởi nông nghiệp phát triển thì nông thôn ngày càng giàu có, sẽ tiêu thụ nhiều hàng hóa của công nghiệp sản xuất ra, đồng thời sẽ cung cấp đầy đủ lương thực, nguyên liệu cho công nghiệp và thành thị. Phát triển nông nghiệp theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa sẽ thay đổi bộ mặt vật chất, tinh thần của nông thôn, tính chất của nông dân.

Trong thời kỳ kháng chiến chống Pháp, chính phát triển nông nghiệp mới đảm bảo cho bộ đội và nhân dân có cơm ăn, áo mặc, mới có điều kiện để đánh giặc, bởi “thực túc” thì “binh cường”. Sau khi miền Bắc giải phóng, xây dựng chủ nghĩa xã hội, theo Người vẫn phải tiếp tục sản xuất nông nghiệp, chỉ có như vậy mới đảm bảo được cuộc sống thường ngày, trước mắt và lâu dài của nhân dân. Căn cứ vào những lý do đó mà Hồ Chí Minh coi trọng phát triển nông nghiệp, quan điểm này rất đúng đắn, có giá trị thực tiễn trong công cuộc đổi mới đất nước hiện nay. Thấm nhuần tư tưởng của Hồ Chí Minh, Đảng ta cũng khẳng định vai trò quan trọng của phát triển nông nghiệp, chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp.

*Thứ hai, để nâng cao năng suất, hiệu quả sản xuất nông nghiệp cần phải đẩy mạnh cải tiến công cụ sản xuất*

Để phát triển nông nghiệp, Hồ Chí Minh đã yêu cầu tìm ra nhiều phương thức để động viên nông dân phát triển sản xuất, đặc biệt người quan tâm đến sử dụng các cách thức, phương pháp khoa học. Người khuyên nông dân trong sản xuất phải lưu ý tám điều: đủ nước, nhiều phân, cày bừa kỹ, giống mạ tốt, cấy cày đúng mức, cải tiến nông cụ là nền nhà nông...”<sup>4</sup>. Phải chú ý cải tiến kỹ thuật sao cho nông dân làm lưng đỡ vất vả, đỡ tốn công sức. Ngay

từ đầu năm 1960, trong bài *Con đường phía trước* Hồ Chí Minh đã viết: “Đời sống nhân dân chỉ có thể thật dồi dào khi chúng ta dùng máy móc để sản xuất một cách thật rộng rãi,... Máy sẽ chấp thêm tay cho người, làm cho sức người tăng lên gấp trăm nghìn lần và giúp người làm những việc phi thường... Đó là con đường phải đi của chúng ta. Con đường công nghiệp hóa nước nhà”<sup>5</sup>.

Công nghiệp hóa nông nghiệp theo Hồ Chí Minh là trang bị máy móc cho nông nghiệp, cơ khí hóa sản xuất. “Muốn no thì phải sản xuất nhiều gạo, muốn ấm thì sản xuất nhiều vải, muốn có gạo, có vải thì nông nghiệp không thể để mãi như hôm nay mà phải có máy móc, phải có nhiều máy và máy tốt. Máy móc là do quá trình công nghiệp đem lại”<sup>6</sup>. Và cải tiến công cụ là một cuộc cách mạng trong nhận thức và hành động của nông dân, chỉ có cải tiến kỹ thuật mới có thể đưa nông nghiệp phát triển theo hướng sản xuất lớn: “nhiều, nhanh, tốt, rẻ”<sup>7</sup>. Nếu chỉ dựa vào “tay quen” hoặc chỉ dồn thêm sức, kết quả thường được mặt này mất mặt khác, được nhanh thì không tốt, được tốt thì lại không nhanh, không rẻ... mà mặt nào cũng bị hạn chế. Chỉ có “cải tiến kỹ thuật” mới giảm được thời gian lao động, mới nối dài bàn tay người nông dân trong sản xuất. Vì vậy, công nghiệp hóa là con đường tất yếu, là định hướng chiến lược mà chúng ta phải trải qua để đưa nước ta từ một nước nông nghiệp lạc hậu thành một nước xã hội chủ nghĩa giàu mạnh. Tuy nhiên, Người cho rằng không nên vội vàng công nghiệp hóa ngay, mà trước hết phải phát triển nông nghiệp và từng bước công nghiệp hóa nông nghiệp, nông thôn. Từ đó Người xác định các ngành khác phải lấy phục vụ nông nghiệp làm trung tâm.

Muốn cải tiến kỹ thuật, phải biết kỹ thuật, đó là điều mà người dân còn yếu khi xây dựng hợp tác xã. Bởi vậy, cùng với việc gây dựng phong trào cải tiến nông cụ, đưa máy móc vào sản xuất, Người đề nghị người nông dân phải ta sức học tập cải tiến kỹ thuật. Công nghiệp phải trực tiếp giúp đỡ nông dân cải tiến công cụ sản xuất nông nghiệp. Để nhanh chóng đưa tiên bộ khoa học kỹ thuật ứng dụng vào sản xuất có hiệu quả, cần phổ biến tri thức khoa học rộng rãi vào quần chúng nhân dân và kịp thời khai thác, đúc kết những kinh nghiệm hay của quần chúng để đẩy mạnh sản xuất.

## 2. Vận dụng và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh về công nghiệp hóa nông nghiệp, nông thôn trong giai đoạn hiện nay

Nước ta có lợi thế về nông nghiệp, có điều kiện xây dựng để thực sự trở thành một cường quốc nông nghiệp. Đặc biệt, trước những thách thức về an ninh lương thực, môi trường sinh thái, dân số... nông nghiệp sẽ luôn là một trong những ngành giữ vị trí quan trọng đối với đời sống xã hội. Nông nghiệp và công nghiệp cần phát triển hài hòa, hỗ trợ lẫn nhau. Nếu chỉ phát triển về công nghiệp mà không có sự phát triển của nông nghiệp và kinh tế nông thôn thì sẽ dẫn đến sự mất cân bằng trong nền kinh tế và kết quả là các vấn đề nghèo đói, bất bình đẳng và thất nghiệp sẽ trở nên trầm trọng hơn. Để công nghiệp hóa nông nghiệp theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong thời gian tới cần chú trọng những định hướng, giải pháp sau đây:

*Thứ nhất, nâng cao vai trò lãnh đạo của Đảng và sự quản lý của Nhà nước trong chủ trương, chính sách về phát triển nông nghiệp, nông thôn*

Hội nghị Trung ương 6 khóa XIII đã ban hành Nghị quyết số 29-NQ/TW, ngày 17-11-2022, về *tiếp tục đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*. Trong đó, Đảng xác định: “công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn là một trong những nhiệm vụ ưu tiên hàng đầu”. Đồng thời coi phát triển “công nghiệp chế tạo, chế biến là then chốt”, mà nguyên liệu chính là sản phẩm của nông nghiệp, những mặt hàng có giá trị xuất khẩu cao. Mục tiêu hướng đến nông nghiệp phát triển nhanh, bền vững theo hướng sinh thái, ứng dụng mạnh mẽ khoa học - công nghệ tiên tiến. Bên cạnh đó, Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng cũng xác định phương hướng trong phát triển nông nghiệp, là “phát triển nông nghiệp hàng hóa tập trung quy mô lớn theo hướng hiện đại, ứng dụng công nghệ cao”<sup>8</sup> nhằm nâng cao giá trị gia tăng và phát triển bền vững. Vì vậy, trong thời gian tới, các cấp, các ngành phải có những chính sách đột phá nhằm hiện thực hóa chủ trương, quan điểm của Đảng trong phát triển nông nghiệp.

Nhà nước phải tạo điều kiện cho chính sách về thuế, tài chính, tín dụng, đất đai, vốn, và công nghệ cho nông dân... tạo thuận lợi sử dụng hiệu quả quỹ đầu tư cho hiện đại hóa nông nghiệp, tăng năng

xuất, chất lượng, tiết kiệm chi phí và hạ giá thành sản phẩm. Đồng thời, nhằm nắm bắt cơ hội và chiếm lĩnh thị trường, tạo ra nguồn cung lớn cho trong nước và xuất khẩu. Cần có chính sách khuyến khích, đầu tư cho các nhà khoa học nghiên cứu, sản xuất ra các sản phẩm nhằm tối ưu hóa, tăng năng suất cho sản xuất nông nghiệp; đầu tư cho chuyển giao ứng dụng tiến bộ cho khoa học, kỹ thuật cho phát triển nông nghiệp; tạo môi trường thuận lợi giữa doanh nghiệp và nông dân, các nhà khoa học để đảm bảo đầu ra của sản phẩm, đảm bảo cho người dân được cập nhật những kiến thức mới, công nghệ mới trong sản xuất nông nghiệp.

Nghị quyết 29-NQ/TW cũng nêu rõ, thu hút đầu tư tư nhân, đầu tư nước ngoài vào nông nghiệp, nông thôn để thúc đẩy và hỗ trợ quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn. Việc thúc đẩy doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp là tất yếu, nhằm huy động mọi nguồn lực cho phát triển nông nghiệp. Muốn vậy, các chính sách khuyến khích cần cụ thể, dài hạn, khơi nguồn sáng tạo, tạo được sức hấp dẫn bằng các cơ chế, chính sách thiết thực, quy định pháp lý rõ ràng về phát huy vai trò của nông hộ trong hợp tác xã và doanh nghiệp để tích tụ, tập trung đất đai, đầu tư khoa học, công nghệ, nâng cao năng suất lao động, phát triển nông nghiệp sản xuất hàng hóa lớn gắn với thị trường.

Ngoài ra, còn phải ưu tiên đầu tư phát triển hệ thống kết cấu hạ tầng nông nghiệp, nông thôn, nhất là hạ tầng thủy lợi, giao thông vận tải, thương mại, kho bãi, bảo quản, chế biến nông sản; đẩy nhanh xây dựng hạ tầng số và dữ liệu số, thúc đẩy chuyển đổi số toàn diện nông nghiệp, nông thôn, hướng tới nông thôn mới thông minh; nâng cấp và hiện đại hóa phát triển sàn giao dịch cho các nông sản chủ lực. Khuyến khích phát triển công nghiệp cơ khí, hóa chất và công nghệ sinh học phục vụ sản xuất nông nghiệp và chế biến nông, lâm, thủy sản. Nhà nước cần có những chính sách tạo điều kiện, tối ưu nhất cho phát triển nông nghiệp.

*Thứ hai, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho phát triển nông nghiệp*

Muốn có một nền nông nghiệp phát triển, đòi hỏi phải nâng cao chất lượng giai cấp nông dân,

dần hình thành đội ngũ công nhân nông nghiệp. Trong thực hiện giải pháp này, cần thấm nhuần sâu sắc lời dạy của Hồ Chí Minh về “Công nông trí thức hóa. Trí thức công nông hóa”<sup>9</sup>. Nghĩa là công nông cần học tập văn hóa để nâng cao trình độ trí thức của mình, trí thức cần gần gũi công nông và học tập tinh thần, nghị lực, sáng kiến và kinh nghiệm của công nông. Tư tưởng đó của Người đòi hỏi nhìn nhận ngành nông nghiệp không chỉ là ngành sản xuất vật chất mà là ngành kinh doanh nông nghiệp - ngành kinh tế trí thức nông nghiệp và nhu cầu thị trường là mệnh lệnh cho sản xuất nông nghiệp. Từ đó, hội viên, nông dân phải được trang bị khoa học, kỹ thuật, công nghệ mới và kỹ năng quản trị kinh doanh, được đào tạo nghề theo hướng trí thức hóa nông dân, tập trung vào việc nâng cao giá trị sản xuất các ngành hàng chủ lực có lợi thế và giá trị gia tăng cao dựa trên công nghệ mới, hiện đại về chế biến nông sản và mở rộng các ngành, nghề phi nông nghiệp ở nông thôn để nông dân định canh, định cư bền vững tại miền quê đang sống của mình.

Cần thể chế hóa chủ trương của Đại hội Đảng lần thứ XIII về “Xây dựng các cơ chế, chính sách và giải pháp để đào tạo lại lực lượng lao động phải chuyển đổi ngành nghề do quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế, đổi mới công nghệ và tác động của Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư”<sup>10</sup>. Điều này giúp các chi hội nông dân và hợp tác xã có đủ năng lực trí tuệ và kỹ năng trong thực hiện mục tiêu phát triển “nông nghiệp thịnh vượng, nông dân giàu có và nông thôn văn minh, hiện đại”. Nghị quyết 29-NQ/TW đã đặt ra mục tiêu cụ thể nâng cao nguồn nhân lực trong phát triển nông nghiệp: “Tỷ lệ lao động nông nghiệp trong tổng lao động xã hội dưới 20%, tỷ lệ lao động qua đào tạo có bằng cấp, chứng chỉ đạt 35 - 40%”.

Cần đào tạo, hỗ trợ hội viên, nông dân về các trang thiết bị thông tin, kết nối, liên kết, hợp tác theo chuỗi sản xuất gắn với thị trường để làm tốt các khâu từ sản xuất đến thu hoạch, bảo quản, chế biến, tiêu thụ, xây dựng thương hiệu, nâng cao giá trị nông sản. Cần hướng dẫn hội viên, nông dân nghiệp vụ xây dựng dự án phát triển nông nghiệp hàng hóa, vay và sử dụng vốn vay từ Ngân hàng Chính sách xã

hội, Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và Quỹ hỗ trợ nông dân theo hình thức nhóm hộ nông dân gắn chặt với xây dựng tổ hội nông dân, chi hội nông dân nghề nghiệp và hợp tác xã kiểu mới. Đặc biệt cần nhân rộng, lấy các nhà nông thành công trong sản xuất, kinh doanh nông nghiệp làm gương mẫu điển hình.

*Thứ ba, tích cực ứng dụng khoa học công nghệ cao vào sản xuất nông nghiệp*

Để công nghiệp hóa nông nghiệp đòi hỏi phải thúc đẩy ứng dụng mạnh mẽ khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo, nhất là thành tựu của cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư, tạo ra đột phá về năng suất, chất lượng, hiệu quả, sức cạnh tranh của sản phẩm nông nghiệp, nâng cao năng lực hội nhập quốc tế. Chúng ta không phát triển nông nghiệp kiểu truyền thống, theo chiều rộng, mà hướng đến phát triển mạnh nông nghiệp công nghệ cao nhằm gia tăng giá trị thông qua chuyên môn hóa, thâm canh hóa, áp dụng những thành tựu của khoa học - công nghệ trong nuôi, trồng, bảo quản, chế biến... Làm sao để tỷ trọng của giá trị nông nghiệp trong cơ cấu nền kinh tế giảm xuống theo xu hướng tất yếu cùng với quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa, nhưng giá trị tuyệt đối tăng lên không ngừng.

Để công nghiệp hóa nông nghiệp cần phải cơ cấu lại vùng phát triển nông nghiệp theo hướng thế mạnh và tập trung quy mô lớn. Giải pháp này nhằm phát huy được lợi thế của vùng, tăng quy mô, hiệu quả, sức cạnh tranh của sản phẩm, khắc phục sự mạnh mún trong sản xuất, đem lại hiệu quả kinh tế cao. Đồng thời, còn đẩy mạnh sản xuất hàng hóa lớn, ứng dụng khoa học kỹ thuật vào phát triển nông nghiệp. Việc phát triển các vùng sản xuất mà phải đặt trong tổng thể quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội cả nước, đồng thời gắn với lợi thế tự nhiên và khả năng cạnh tranh của từng vùng. Tập trung phát triển sản xuất nông nghiệp ở những vùng có lợi thế đặc biệt về nông nghiệp, như Đồng bằng sông Cửu Long, Tây Nguyên, một phần Đông Nam Bộ và một phần Đồng bằng sông Hồng. Trong mỗi vùng, xác định các sản phẩm có thế mạnh, để hình thành các khu vực chuyên canh, nhằm nâng cao năng suất, tạo điều kiện cho phát triển các cụm liên kết sản xuất - chế biến - tiêu thụ nông sản.

Phát triển nông nghiệp phải đi đôi với phát triển thương nghiệp. Bởi thương nghiệp là cầu nối giữa nông nghiệp và công nghiệp, giữa sản xuất với tiêu dùng, giữa địa phương với trung ương, giữa công nhân với nông dân, giữa trong nước và nước ngoài. Nếu thương nghiệp bị đứt thì không liên kết được nông nghiệp và công nghiệp, không củng cố được liên minh công nông. Đây là tư tưởng chỉ đạo lớn và rất đúng đắn mà Hồ Chí Minh đã chỉ dạy cho chúng ta. Vì vậy, bố trí sản xuất công nghiệp phải gắn chặt với các vùng chuyên canh sản xuất nông nghiệp và các vùng phát triển dịch vụ, như các ngành phục vụ cho dịch vụ logistic, kho tàng, bến bãi, vận tải.

Đẩy mạnh hợp tác xã nông nghiệp theo Hồ Chí Minh, cũng là một trong những biện pháp quan trọng không chỉ để từng bước đưa nông dân vào con đường làm ăn tập thể, mà còn là biện pháp tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm (nhân lực, nguồn lực...) và ứng dụng khoa học công nghệ một cách hiệu quả nhất. Phát triển hợp tác xã nông nghiệp là tất yếu, khách quan trên con đường xây dựng nông thôn mới, cải thiện đời sống của nhân dân. Người yêu cầu: “Vận động nông dân vào tổ đổi công, hợp tác xã thì phải tuyên truyền giải thích thì chưa đủ, mà phải lấy kết quả thực tế để nông dân nhìn thấy tận mắt, nghe thấy tận tai thì việc tuyên truyền đó mới có kết quả tốt”<sup>11</sup>. Phát triển hợp tác xã cần xây dựng chi hội nông dân nghề nghiệp và tổ hội nông dân nghề nghiệp gắn với xây dựng hợp tác xã kiểu mới hoạt động theo phương thức “5 tự” (tự giác, tự nguyện, tự chủ, tự quản, tự chịu trách nhiệm) và “5 cùng” (cùng ngành nghề - lĩnh vực sản xuất, kinh doanh, cùng mối quan tâm, cùng có sự chia sẻ, cùng chịu trách nhiệm, cùng hưởng thụ) để nâng cao năng

lực tổ chức liên kết “sáu nhà” hay liên kết chuỗi và nâng cao nhận thức, phổ cập kiến thức mới và đẩy mạnh trí thức hóa nông dân.

Phát triển nông nghiệp hiện đại còn phải gắn liền với chủ động thích ứng với biến đổi khí hậu và thiên tai, đẩy mạnh phát triển nông nghiệp xanh và nông nghiệp tuần hoàn bằng công nghệ hiện đại, tiệm cận gần hơn với nền nông nghiệp thông minh có năng suất và chất lượng cao để thực hiện khát vọng đưa Việt Nam trở thành quốc gia thu nhập cao.

Sau sự tác động của đại dịch Covid-19 tới tất cả các ngành, các lĩnh vực càng khẳng định vai trò bệ đỡ của nông nghiệp đối với nền kinh tế, nông nghiệp đảm bảo nguồn cung lương thực, thực phẩm, hàng hóa thiết yếu, là cơ sở quan trọng để thực hiện an sinh, an dân trong đại dịch. Có thể thấy, tư tưởng Hồ Chí Minh về công nghiệp hóa nông nghiệp, nông thôn đã góp phần giải quyết những nhiệm vụ của cách mạng nước ta, trong kháng chiến lẫn trong xây dựng chủ nghĩa xã hội. Đảng, Nhà nước cần tiếp tục vận dụng những tư tưởng của Người để khắc phục những hạn chế còn tồn tại và phát triển xây dựng nền nông nghiệp hiện đại trong thời đại công nghệ 4.0. Phát triển nông nghiệp thật sự thịnh vượng, nông dân giàu có, nông thôn văn minh, hiện đại.

1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 11. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb CTQG, H, 2011, t. 4, tr.246; t. 11, tr.361; t. 12, tr. 308; t. 12, tr. 445; t.13, tr. 62; t. 11, tr. 391; t. 7, tr. 73; t. 11, tr. 361.

3. Hồ Chí Minh: *Ba mươi năm hoạt động của Đảng năm 1960*, báo Nhân dân, số 2120, ngày 6-10-1960, Nxb CTQG, H. 2011, t. 12, tr. 412.

8, 10. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t. 1, tr. 241; tr. 137.

## ĐẤU TRANH PHẢN BÁC CÁC LUẬN ĐIỀU XUYỀN TẠC...

6. Vũ Thành Nam: *Cảnh giác với những luận điệu xuyên tạc mới về tình hình biển Đông*, Tạp chí Khoa học an ninh, số 7/2020, tr. 22-25.

7, 15. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng*, t. 1, Nxb CTQG - ST, H, 2021, tr. 156 - 157.

8, 9. Vũ Dương Ninh: *Biên giới trên đất liền Việt Nam - Trung Quốc*, Nxb CAND, 2010, tr. 316 - 317.

10. Nguyễn Hồng Thao: *Biên giới hữu nghị đặc biệt Việt - Lào*, Nxb CTQG - ST, H, 2022, tr. 6.

12. <https://www.qdnd.vn/chinh-tri/tin-tuc/yeu-cau-trung-quoc-rut-tau-huong-duong-hong-10-va-cac-tau-hai-canhtau-ca-ra-khoi-vung-bien-viet-nam-729225>.

14. Ban Tuyên giáo Trung ương: *Tài liệu nghiên cứu các văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng*, Nxb CTQG, H, 2016, tr. 109.

*Tiếp theo trang 15*